

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.

Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot.

Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Buhim-
utca 12.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusíthatnak.

Jobbra-balra.

Holló Lajos felegyházi képviselő beszámolót tartott és nagy ékesen szólással azt magyarázta, hogy Németországgal, amely hagyományos ellenségünk s a munka elleni védelemre szövetkezett velünk, szakítanunk kell, mert örvendett annak, hogy mi magunk is fegyverkezünk. (Mert segis magadon és az Isten is megsegít.) Ellenben keresnünk kell az oroszszal és szövetséges társával a franciával a barátságot. — Nos, az bizonyos, hogy a muszka nem fogja kívánni, hogy fegyverkezünk. Ellenkezőleg. Hogy annál könnyebben elbánjon velünk. Ez az ellenzéki magas politika.

Ugyanott Lovászy Márton képviselő ur azt fejtegette, hogy nem felejtettük ugyan el Világost, de azt se felejtettük el, hogy Világoshoz a muszkát, Bécs és a német vezette. Nem, nem. De azt se fogjuk ám elfelejteni, hogy most meg nem Bécs és nem a német, hanem Lovászy Márton urék invitálják a muszkát, hogy mint a mesebeli magyar — törököt fogjanak veje. — Még a legrövidebb (nem legkisebb!) ellenzéki férfi, Buza Barna ur beszélt arról, hogy az oroszországi zsidóságnak előnyös lesz, ha a zsidóüldöző Oroszországgal olyan szabadságszerető nép jut összeköttetésbe, mint a magyar (?) Tehát ezért fájjon a fejünk? Ezért szövetkezünk? Ugy-e nem tetszik kíváncsi lenni a további mondásaira? — „Ritka buza ritka árpa, ritka rozs, . . . tessék megcsinálni a második sort, a rimet megadjuk mi: . . . „okos“.

Az abbáziai találkozás.

Tudvalevő dolog, hogy gróf Berchtold a monarchia és San Giuliano márki Olaszország külügyminisztere bizalmas tanácskozást tartottak Abbáziában, melynek főtárgya Albánia jelenlegi helyzetére való magatartás megállapítása volt. E tekintetben teljes a két külügyminiszter között az egyetértés, amely szerint mindkét állam szigorúan ragaszkodva a hármass szövetséghez, a saját jól felfogott érdekében megfogja védelmezni Albánia kivívott jogait az ellene irányuló nyílt vagy burkolt támadások ellen. E szerint a francia és panszláv részről megkísérelt konkolyhintés kárba vesztett. Ez a nyilvánosság elé hozott bizonyosság amennyire meg fogja nyugtatni az okos politikusokat az egész kontinensen, épp annyira fog lelógó orrokat eredményezni azoknál, akik mint az értelmetlen pákószgyerek, készek vol-

nának az óraműből kiszedni a mozgató kereket, hogy az ürgefogatukhoz fanyellú bícsakkal faragott taligába alkalmazzák keréknek. Épp azért nagyon helyes dolog az, hogy a tárgyalások eredményeit nem a szükségtelen bőbeszédűséggel hozták nyilvánosságra, mert ellenkező esetben több elferdíteni valójuk lett volna a politikai ürgefogó gyerekeknek. A tanácskozásnak másik gazdaságilag nem kevésbé fontos tárgya a kisázsiai Kilikiára vonatkozik, a melynek dúsgazdag érbányái és erdősegei most, hogy röviddel ezelőtt Adaliában magyar-osztrák konzulatust állítottak fel s hogy egy, magyar nagyiparosok és kereskedők részvételével konzorcium alakult eme vidék természeti kincseinek feltárására, a magyar tőke és vállalkozási szellemnek is nyitva állanak.

Azt hisszük, hogy midőn az eziránti akcióra nézve, a melyet a külügyi kormány teljes erejéből támogat, Olaszországgal a monarchia érdekeinek megfelelő megegyezés jött létre, a legnagyobb szolgálat tételét a monarchia gazdasági és kereskedelmi igényeinek s egyúttal bizonyíték lett szolgáltatva arról, hogy a hármass szövetség nemcsak szolgálatokat kíván tőlünk, hanem a kölcsönös védelmen kívül anyagi hasznot is biztosít nekünk.

—cht.—

Általános szemle.

Izléstelenség A Pápai Hirlap múlt vasárnapi számának „Szemle“ rovatában „Felix Austria“ cím alatt aposztrofálja Ausztriát, hogy az osztrák uralkodói családban mostanság miért nem költetnek olyan politikai érdekházasságok, mint a milyenek hajdanában költettek, holott más országokban az még most is gyakran történik. Nem tudjuk, hogy mi eme kérdésnek az apropója, mi a tendenciája és mi a célja? Miért öltik a szemébe éppen most a „t. lapnak, hogy vajjon hatalom- és területszerző házasságokat nem kötnék az uralkodóház tagjai? Miért fáj ez neki? Rosszsalja? Rosszsalja, hogy a házasság magasztos fogalmának lealacsonyításával járó üzleti szellem magasan felül emelkedett az uralkodóház felfogása (míg ellenkezőleg a populus és plebsnél annál inkább lábra kapott), amely az emberi érzelmek megbecsülésével, még a rangkülömbőség előítéletein is rést vágott s az isteni bölcsesség által boldogságra teremtett két emberi lényt nem kíván a vonzalom nélküli házasság rabbillincseiben a boldogtalanságra kárhoztatni. Hát ugy volt jobb, ahogy volt, vagy ugy ahogy most van? Igazán nem értjük. Apropost nem látunk. A tendenciát és célt nem tudjuk felfedezni. Nem is tartjuk reá érdemesnek, hogy azzal veszdődjünk,

ami különben nem is lehet egyéb, mint hogy a cikk írója fitogtatni akarja, hogy ő ismeri azt az általa citált latin mondást: „Bella gerant alii, tu felix Austria nube.“ — Az izléstelenséget azonban konstatáljuk a cikk megírásának tényében és tartalmában egyaránt.

Politikai hírek.

A szomszédék Juliskája. Az ellenzékiek nem vettek részt a képviselőházi ülésen. A bizottságokban sem vesznek részt. Csak delegátusok akarnak lenni — egyelőre. — Azután mások is. A piros bársonyszékek „szomszédék Juliskája“-jára vágyakoznak, mint a versbeli, bús mogorván ülő Petike kérdezőn, hogy „hol van hát?“

A horvát koalíció. A horvát koalíció már megint fészkelődik. Az osztrák főnöki állásoknak, különösen a belügyi osztrák főnöki állásnak politikai jellegét és hatályt akar tulajdonítani s azt kívánja, hogy ezekre köztülok szemeljen ki a ban egyeneket, vagyis — mint ők mondják — parlamentizálni akarnak. Ez bizony beleütközik az 1868. évi XXX. törvénycikk rendelkezéseibe, ellenkezik a legutóbbi megegyezéssel és a koalíció azon ígérétyel, hogy személyi kérdésekben semmi igényeik nincsenek — Hát csakugyan ezt a semmit fogják megkapni, a nélkül, hogy eme túlköveteléseik által alkotmány-konfliktust tudnának előidézni. — A leglétekelőbb dolog azonban az, hogy a magyar ellenzék örvendez emez illetéktelen követelődzés fölött. Akár csak a sváb gyerek, aki a földagadt pófáját fogva azon nevetett, hogy mennyire éghet annak a tenyere, aki őt fölpofozta.

Választókerületeink. Már közöltük Veszprémmegye képviselőválasztókerületeinek az új vál. törvényjavaslat által történt beosztását. Most közöljük a választóköröknek és a közp. választmányoknak a keddi megyegytilésen történt megállapítását, illetve megalakítását.

Választókörök.

Devecseri kerület. Devecseri szavazó kör: Devecser, Noszlop, Bakonypölsöske, Magyarpolány. Somlóvásártelyi szavazó kör: Somlóvásártely, Somlójenő, Borszörcsök, Somlószőlős, Deba, Oroszi. Tüskevári szavazó kör: Tüskevár, Apácatorna, Kisberzseny, Karaközösök, Veszprémpinkóc, Kiskamond, Nagykamond, Kerta, Középsizkáz, Alsósizkáz, Felsőszizkáz, Kiscsösz, Kisszölös. Csögtői szavazó kör: Csögte, Adorjánháza, Egeralja, Kispirit, Nagypirit, Nagyalásony, Vid, Somlóvecse, Dabrony.

Enyingi kerület. Enyingi szavazó kör: Enying, Balatonbozsok, Balatonfőkajár, Csajág, Küngös. Siófoki szavazó kör: Siófok, Siómaros, Fokszabadi, Lepsény, Mezőszentgyörgy. Lajoskomáromi szavazó kör: Lajoskomárom, Mezőkomárom, Szilasbalhás, Dég. Berhidai szavazó kör: Berhida, Peremarton, Kiskovácsi, Ósi, Papkeszi, Vilonya, Balatonkenese.

Nagyvásonyi kerület. *Nagyvásonyi szavazó kör:* Nagyvásony, Tótvásony, Nagyhidegkut, Kishidegkut, Némelbarnag, Magyarbarnag, Vöröstó, Mencshely, Nemesleányfalu, Urkut. *Szentgáli szavazó kör:* Szentgál. *Városi szavazó kör:* Városlőd, Márkó, Bánd, Herend, Csehánya, Kislöd, Bakonygyepes, Ajkarendek. *Szentkirályszabadjai szavazó kör:* Szentkirályszabadja, Nemesvámos, Veszprémfajsz. *Ajkai szavazó kör:* Ajka, Pusztamiske, Csékut, Halimba, Padrag, Ócs, Bódé, Kolontár, Tóсок, Tóсокberénd.

Pápai kerület. *Pápa városi 1. szavazó kör:* A városnak a Szent Benedek-tér, Márton István-, Petőfi Sándor- és Salétrom-utca közepe által képezett vonaltól északra eső része. *Pápa városi 2. szavazó kör:* A városnak a Szent Benedek-tér, Márton István-, Petőfi Sándor- és Salétrom-utca közepe által képezett vonaltól délre eső része. *Nemeszalóki szavazó kör:* Nemeszalók, Pórszalók, Vinár, Marcalgergelyi, Külsővat, Mihályháza, Mezölak, Békás. *Dákai szavazó kör:* Dáka, Kéttornyulak, Borsosgyőr, Pápadereske, Pápasalamon, Nyárad.

Ügodi kerület. *Ügodi szavazó kör:* Ügöd, Homokbödöge, Nagytevel, Szűcs, Bakonykoppany, Béh, Fenyőfő, Csót, Nagygyimót. *Tapolcafői szavazó kör:* Tapolcafő, Adásztevel, Pápakovácsi, Kup, Nóráp, Nagyganna, Kisganna, Döbrönte, Bakonyjákó, Iharkut, Némelbánya, Farkasgyepű. *Lovászpatonai szavazó kör:* Lovászpátana, Pápateszér, Bakonyszentiván, Nagydém, Bakonytamási, Vanyola, Pápanyögr, Bakonyság. *Takácsi szavazó kör:* Takácsi, Vaszar, Gecse, Marcaltő, Alsógyőrsény, Nagycsád. *Veszprémvársányi szavazó kör:* Veszprémvársány, Bakonyszentlászló, Bakonygyőről, Románd, Bakonypéterd, Gic, Lázi, Sikátor.

Veszprémi kerület. *Veszprém városi 1. szavazó kör:* A városnak az Almádi-ut, Szabadi-utca, Szabadság-tér, Gizella-tér, Rákóci-utca, Rákóci-tér, Takarékpénztár-utca, Hosszu-utca és Szent István-utca közepe által képezett vonaltól keletre eső része, továbbá Jutas pusztá, jutasi vasutállomás, a Csomai-féle téglagyár és a város határában az Almádi-ut és Szent István-utca meghosszabbításából származó vonalaktól keletre eső egyéb lakott részek. *Veszprém városi 2. szavazó kör:* A városnak az Almádi-ut, Szabadi-utca, Szabadság-tér, Gizella-tér, Rákóci-utca, Rákóci-tér, Takarékpénztár-utca, Hosszu-utca és Szent István-utca közepe által képezett vonaltól nyugatra eső része; továbbá Csatár és Sashegypuszták, az állami gyermekmenhely és környéke, a Rainprecht-liget és a város határában az Almádi-ut és Szent István-utca meghosszabbításából származó vonalaktól nyugatra eső egyéb lakott részek. *Várpalotai szavazó kör:* Várpalota, Óskü. *Hajmáskéri szavazó kör:* Hajmáskér, Királyszenstiván, Litér, Kádárta, Gyulafirátót, Sóly, Vörösbény, Balatonalmádi.

Zirczi kerület. *Zirczi szavazó kör:* Zircz, Bakonybél, Borzavár, Nagyesztergár, Porva, Olaszfalu Lökut. *Rédei szavazó kör:* Réde, Bakonybánk, Bársonyos, Kerékteleki, Magyarszombathely, Hánta, Bakonyszombathely, Magyarszentkirály, Csesznek, Bakonyszentkirály. *Dudari szavazó kör:* Dudar, Csetény, Bakonyhána, Tés, Jásd, Bakonyoszló. *Suri szavazó kör:* Súr, Ácsteszer, Aka, Csátka, Bakonycsernye, Szápár.

Központi választmány.

Elnök: Koller Sándor alispán. **Tagjai:** Dr. Bibó Károly, Csapó Kálmán, dr. Csete Antal, dr. Csolnoky Ferenc, dr. Cseresnyés

József, Kenessey Móricz, Kránitz Kálmán, dr. Öváry Ferenc, Reé Jenő, Rosenthal Nándor, Szélessy Dániel, Takách Adám, dr. Vadnay Szilárd, dr. Véghely Kálmán, Belák István, Bibó Géza, Purgly László, Purgly Pál, Kovács Gábor, Meller Dávid, dr. Magyar Károly, Töpler Károly, Antal Lajos, Jákóy Géza, Szabadhegyi Kálmán, Holtscher Károly, Hunkár Antal, dr. Kemény Pál, Valla Géza, Sült József, Saáry Lajos, dr. Kluge Endre. — Esetleg szükséges alosztályok elnökei dr. Csapó Kálmán m. főügyész és Takách Adám m. árvaszéki elnök.

Közigazgatás.

Központ.

(Áll. választmány.) A megyei áll. választmány f. hó 20-án Hunkár Dénes főispán elnöke alatt tartott ülésében előkészítette a 21-iki rendkívüli megyei közgyűlés tárgyait.

(Rk. megyegyűlés.) Amint előre jeleztük, a megye törvényhatósági bizottsága kedden, 21-én d. e. rendkívüli közgyűlést tartott a megyeház kistermében Hunkár Dénes főispán elnöklése alatt. A gyűlés legfontosabb tárgya az új képviselőválasztási törvénnyel kapcsolatos intézkedések voltak. Így dr. Bibó Károly m. II. főjegyző referációjára szavazás útján megalakították az új központi választmányt, amelybe 32 tagot választottak az áll. vál. javaslata értelmében, akik közül a jelen voltak mingyárt a hivatalos esküt is lefették (A tagok névsorát lapunk más helyén közöljük.) Alakították még két alosztályt is. — Ezután az egyes kerületek szavazó körreit állapították meg. Kovács Jánosnak a szentgáli, Sándly Istvánnak az ócsi és Nikodém Mihálynak a pápatiszéri kör nagygyobbitása, illetve székhelyének megjelölése végett történt felszólítása után Kovács indítványát, hogy Szentgál ne legyen önálló kör és a közel eső községeknek ne kelljen messze utat tenniük, Reé Jenő is pártolva, szavazás alá került a dolog, amely az áll. vál. javaslatainak elfogadásával végződött. Koller Sándor alispán valamennyi felszólásra reflektálva megmagyarázza, hogy a helyi, közlekedési és a szavazók számbeli szempontjai vezették a beosztásnál, ami után minden egyes kerületben az áll. vál. javaslatait fogadják el egyhangulag. — Ezután már gyors tempóban mentek az ügyek. Veszprém városnak a Kossuth-utca gyalogjárójának rendezése tárgyában hozott határozatát dr. Révész Sándor felelősségének elutasítása mellett jóváhagyták. — Dr. Véghely Kálmán m. főjegyző referációjában a közs. és körjegyzők illetményeinek megállapítására törvényileg kirendelt becsőbizottságokat a veszprémi és enyingi járás részére megalakították. — A jegyzőgyermek internátusához a belügyminiszter leirata dacára alap híján nem járulhatnak hozzá. — Medgyaszay István műépítésnek tervezési stb. díját a muzeumegylet által megállapított 8.000 koronáról 10.000 koronára emelik föl. — Balatonalmádi községnek az orvosi díjakról szóló határozatát jóváhagyják. — Ugy szintén Veszprémvársányak a körorvosi lakás céljaira való telekvételét és lakásépítését s utasították a községet az árlejtés meghirdetésére. — Dr. Horváth Lajos aljz: Nagydém község 200 koronás kölcsönről szóló adósvételét jóváhagyják. — Tótvásony község vadászati jog bérbeadását Barthalos Dezső jz felelőssége folytán megsemmisítik és utasítják a képviselőtestületet, hogy a határt egy részletben adja bérbe. — Nagycsád dögter létesítési

határozatát jóváhagyják. — Dr. Bottka István aljz: Kishidegkut korcsmabérbeadási határozatát jóváhagyják. — Tés községnek 3000 korona kölcsön felvételét jóváhagyják. — Csetény községnek legelőátengedési kérdésében, mint nem teljesen világosban, felírnak a földmívelési miniszterhez. — Pető István számoló-jériményét jóváhagyják. — Még néhány közs. költségvetést és számadást intéztek el, majd a közgyűlést véget ért.

Városok.

Veszprém.

(Városi közgyűlés.) A város képviselőtestületének közgyűlése április hó 22-éről április hó 27-ére lett áthelyezve.

Pápa.

(A bordélyház.) Dekoralisabb ügyszemléllő méretekkel öltött az elhelyezendő bordélyház kérdése feletti küzdelem. Az Irhás-utca ide s tova történelmi nevezetességgel hely lesz, akárcsak Thermopile, ahol azonban nincsenek szorosok. Mészáros Károly polgármester és 200 városi polgár felelőssége meg a megye ama már általunk is lekötött határozatát, hogy a nevezett utcában, a kat. leánynevelő intézet és evang. templom közelében nem helyezhető el az örömlánya, mert az egy res judicataval ellenkezik. Viszont a kat. iskolázás, Kelemen Krizosztom bencés tanár és Kriszt Jenő plebános a belügyminiszterhez fordult, mert a polgármester nem hajtja végre a megye határozatát. Biboros megyéspüspökünk pedig a kultuszminiszterhez, mivel a belügyminiszter azt mondta, hogy nincs módjában a város határozatát hatályon kívül helyezni. A jogorvoslatokat végre a polgármester egy terjedelmes jelentés kapcsán küldi fel a miniszteriumokhoz. Szóval nagy a papirforgasztás emez érdekes ügyben, amelyben pedig a (legtisztább erkölcsi igazság a megye részén van.

(VIII. biz. ülés.) A városi vill. telep felügyelő bizottsága e hó 14-én ülésezett Mészáros Károly polgármester elnökelete alatt, melyen az üzemvezető által beterjesztett zárószámadást és mérleget helyesnek találta. A 25.155 korona jövedelemből 1700 koronát a telep alkalmazottainak renumációjára, 23.455 koronát pedig az értékcsökkenési tartalékalap növelésére fordított. A remunerációt mindjárt fel is osztotta.

Községek.

Takácsi.

(Jegyzőválasztás.) Takácsi községben a nyugalomba vonult Barthalos Sándor helyett e hó 15-én Mácsik József helyettes jegyzőt választotta meg a község egyhangulag.

Siófok.

(Játékbank Siófokon.) Tudunk róla, hogy Siófok községet megkeresték Párisból, hogy engedélyezzen egy „Idenek Clubja” cím alatt olt létesítendő kaszinót, de nem akartuk addig szóvá tenni, amíg nem informálódunk az iránt, hogy eme kaszinó nem-e margitszigeti bank természetével bíró vállalat akar-e lenni. Teljes bizonyosságot ugyan nem sikerült még szereznünk. Epp azért várakozó álláspontot foglalkunk el véleményünk kimondásával, amíg a Balneológiai Egylet kongresszusa nem foglalkozik e kérdéssel, hogy megállapíthatassuk, vajjon a behozandó tőke anyagi előnyeit nem-e rontják le a vállalat létesítésével járó erkölcsi hátrányok.

Reklám árak:

Gummi eső felöltő . . . 20 kor. Egész férfiöltözet gyapju- . . . 24 kor.
Zsolnai loden körgallér . 15 „ szövetből 24 kor.
„ „ Havelok . 28 „ Egy férfi nadrág . . . 77.

ANGOL RUHA ÁRUHÁZ

VESZPRÉM és PÁPA

Rákóczi-tér 1. Kérjen árjegyzéket. Kossuth L. -utca 9.

Hirek.

— **A király betegsége.** A milyen súlyos aggodalmak között várunk nap-nap után a mi rajongó szeretettel övezett királyunknak, a világszerette tisztelt nagy uralkodónak betegségről érkező híradásokat, olyan túlaradó örömmel adjuk most tudtul olvasóinknak, hogy a Felsőleges ur állapotában, hála a Mindenhatónak, nemcsak javulás állott be, hanem már a teljes meggyógyulás is rövid idő küzdése: Bizonyára minden hű alattvalója és különösen magyar alattvalója hálával adózik a Gondviselésnek, hogy a haza atyját megtartotta nekünk, aki még betegségében sem vont el egy percet sem a népei sorsának szeretetteljes gonddal való intézésére szánt drága életéből még a szükségeses üdülésre sem.

— **Esküvő.** Vikár Kálmán a mérnök-karhoz beosztott főhadnagy, e hó 27-én esküdt házasságot a pozsonyi ref. templomban Dalobi Margitnak.

— **A veszprémi Ipartestület közgyűlése.** A derék testület április 26-án d. e. 10 órakor tartja XXX. évi rendes közgyűlését a városi háza nagytermében. A tárgysorozat legfontosabb pontja a 6-ik, az elnökválasztás, mivel ez ha jól vagy rosszul tálálják el, a szintet hozhat jól vagy rosszat a testületre. Tudunkkal a két jelölt (Pósa Endre és Próder József) mindegyike kiérdemelte a mellettük sorakozó testületi tagok bizalmát. Azonban úgy véljük, hogy korra, tapasztalatra, össze köttetésre és arra való tekintetből, hogy Pósa Endre a jelen körülményei között több időt szentelhet a testület felvirágztatásának munkájára (amelyre az, úgy halljuk, rá is szorul), az ő megválasztása nagyobb előnyére válnék a testületnek, mint ellenjelöltjéé, akiben egyébként a képesítettség, az igyekezet és kötelességtudásnak szintén meg vannak a megkívánt feltételei. — Nézetünk szerint azonnal elviek kellene a választásnál is érvényesülnie, hogy a közérdek mindenek előtt, melynek érdekében a személyi tekinteteknek háttérbe kell vonulniok.

— **Orgonaavatás.** Az áldozatkészségnek és összetartásnak fényes jelét adta az alig néhány száz lelket számláló lajoskomáromi ref. egyház akkor, amikor kicsiny templomának megfelelő orgonát szerzett, melyet az egyház tevékeny ügybuzgó lelkésze Balog Imre szép beszéd kíséretében fel is avatott. A kicsiny gyülekezet példája igazolja, hogy az összetartásban rejlik az erő.

— **A V. D. közgyűlése.** Vasárnap tartotta a Veszprémi Dalegyesület évi rendes közgyűlését a városi háza tanácstermében. Az elnöki megnyitó után a titkári és pénztári jelentést a közgyűlés egyhangulag elfogadta s jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az ügybuzgó vezetőségnek. A részleges tisztujtás során alelnökké Csajághy Sándor, igazgatóvá Polonyi György, s választmányi tagokul Szabó Sándor és Müller Oszkár egyhangulag megválasztottak. Néhány apróbb indítvány letárgyalása után a közgyűlés véget ért.

— **Kinevezés.** A veszprémi kir. törvénytörvényes elnöke Kádi Gábor veszprémi kir. ügyészségi fogházórt a pápai bírószághoz hivataloszólgató nevezte ki.

— **Megkerült betörő.** E cim alatt lapunk legutóbbi számában röviden megírtuk, hogy a székesfehérvári rendőrség elfogta Kolompár Józsi veszprémi letelepült cigányt, aki nemrégben Szentgálon betörést kísérelt meg aztán megszőkött. — E hírünk megírásakor nem tudtuk a jó madár elfogatásának részleteit, amelyeket most adunk közre. A betörő

cigány elfogatásának érdeme ugyanis nem a székesfehérvári rendőrségé, hanem Vince József derék veszprémi rendőre. A tizenöt éve kiváló kötelességtudással és hűséggel szolgáló rendőr ugyanis a mult pénteken egy leányt toloncolt a veszprémi kapitányságtól a székesfehérvári kir. ügyészséghez, amely alkalomra polgári ruhát öltött. Amikor a székesfehérvári pályaudvaron leszállott, megpillantotta Kolompárékat. Rögön szólt az ügyeletes rendőrnök, hogy tartsa szemmel addig a cigányokat, amíg ő a városban a rendőrséget értesíti. Majd pedig toloncát kocsival hamarosan rendeltetési helyére szállítván, a rendőrségre sietett, ahol igazolta rendőri voltát s jelentette tapasztalatait. A székesfehérvári rendőrség aztán vele együtt nyomban az állomásra hajtatott, ahol a betörőt letartóztatták. — A jeles rendőrt, aki más szolgálatban, egy idegen városban is ilyen ambícióval teljesíti kötelességét, dr. Török Gyula veszprémi rendőrkapitány meleg dicséretben részesítette. Különbben is már nem ez volt az első derék cselekedete Vincének, amelyet véghez vitt s amelyért a felebbvalói elismerését nyerte meg.

— **Tanító lakások.** A lajoskomáromi evang. egyház legutóbb tartott gyűlésén határozattal kimondotta, hogy osztálytanítói számára lakást épít. A határozat szerint építési fog egy három és egy két szobás lakás. Az építkezést egyházhatalosági jóváhagyás után meg is kezdi.

— **Visszatért fecskék.** A hortikultura első fecskéi, a bolgár kertészek már visszatértek hozzánk. Az egyik nagyobb bolgár telepről, mint mindenütt a mult évi háboru hazaszóllította a mi bolgár kertészeinket hazájuk védelmére. Most azonban ép egészségben, megfogyva nem, sőt megterhelve egy ólomgyóval, amelyet az egyik fiatal bolgár hazája védelmében kapott. Már belefoglalt a szorgos munkába s most Veszprémben akarnak fölterakatot kieszközölni.

Bárki 3 koronáért 100 darab szép képeslapot vehet Pongrácz Andornál, Veszprém, Ovári-utca. Óriási választék. Állandóan raktáron tartja a legizlésebb újdonságokat lapokból és levélpapírokból. Minden versenyen aluli árak.

az elasztikus
cipősarok

figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

Tudomány. Művészet. Irodalom.

* **Dr. Rainprecht Antal előadása.** Amint már lapunk legutóbbi számában jeleztük, visszatérünk dr. Rainprecht Antalnak a Szabad Lyceumban ápr. 15-én tartott felolvasására, amely a mi szűkebb hazánkban,

Veszprémben valósággal irodalmi esemény-számba megy. — A felolvasás tárgya, Shakespeare „Hamlet”-je, amely körül egy egész irodalom keletkezett, amelyet a legnagyobb elmék tettek már minden vonatkozásában kritika-tárgyává, magában véve olyan, hogy csak a legszélesebb körű olvasottság és az önálló judicium magas foká kell ahhoz, hogy annak boncolásánál és megbírálásánál ne pusztá viszhangja, vagy recitátóra legyen a Hamletirodalom egyik vagy másik auktorának, vagy ne legyen azok valamelyike által szuggerálva, befolyásolva, legkivált midőn azok között a világirodalom legnagyobb alakjai is szerepelnek, egyebek között, hogy többet ne mondjunk, a nagy Götthe is.

Rainprecht Antal felolvasása minden tekintetben a helyzet magaslatán állott. Tárgyát a Hamletirodalom alapos ismeretének birtokában minden oldalról megvilágította s az eddigi bírálatok szembe állításával a contradictórius eljárás elvének alkalmazásával meghozta a felett a saját judiciuma által szűlt önálló ítéletet.

A feladat, amelyet maga elé tűzött, ket-tősnek látszik, holott az voltaképpen egy egységes célt szolgált. Neki ugyanis egyfelől foglalkozni kellett avval, hogy a drámának főalakja Hamlet, jellemében, akaratfőben és cselekedeteinek kvalitásában olyan kimagasló alak-e, aki méltó, hogy egy világra szóló nagy irodalmi alkotás hőse legyen; másfelől foglalkozni kellett avval, hogy eme hős életkörülményeinek és cselekedeteinek drammatizálásával olyan igazságokat és olyan tanulságokat akart-e a napfényre hozni és adott-e az író közkincsül a világnak, amelyeknek morálfilozófiai szempontból nemcsak jogosultságuk, hanem az a hatásuk és gyakorlati eredményük is meg van, a melyek nélkül bármely irásművészettel megírt irodalmi mű pusztá efemer értékű szórakoztató munka. Ennek a két körülménynek az összevetéséből lehetvén csak megállapítani, hogy a szerző sikerrel törekedett arra az egységes célra, a mely minden klasszikus műnek kriteriuma és létjogosultsága az emberi elme és lélek fejlődésére és nemesítésére.

Ezt megállapítani annál nehezebb, mert számolni kell avval a körülménnyel, hogy a mű szűzsége, magyarán mondvá meséje, voltaképpen nem a szerző fantáziájának a szűlőlte, hanem egy Saxo Germanicus által megörökített népmonda. Tehát számolni kell avval s kritikailag bírálni kell azt is, vajjon a szerző a monda főalakját olyképp idealizálta-e, hogy az a közönség rokonszenvére érdemes drámai hős kvalitásával bírjon és a monda eseményeit olyképp transzformálta-e, hogy abból az erkölcsi igazságszolgáltatást leszőrve, hasznos tanulságot szolgáljon. Mely műveleinél figyelembe kellett venni és méltányolni ama világnézetet is, amely a drámai esemény idejében és a dráma megalkotásának idejében uralkodott, amaz a történelmi hűség, emezt a siker és hatás tekintetéből.

A felolvasó bírálatá mindezen tekintetekben kedvező a nagy alkotóra, Shakespeare-ra nézve. Éles elmével és mély gondolkozással konstruálta meg az ítéletét, az általa felemelt auktorokon kívül Zinzow, Büchner és Silberschlag véleményei között is önállóan, mely szerint Hamlet, a sorsüldözött királyfi, igenis bir mindazon magas kvalitásokkal, amelyek őt egy dráma rokonszenves hősévé avathatják, amit egyáltalában nem devalválhatnak a látszólagos vagy valódi gyengeségei és hibái, amelyek az egyéni tulajdonságok, a nevelés, a helyzet, a környezet és a halvázat különleges üldözéséből nemcsak megmagyarázhatók, hanem ezek folytán menthetők is; másfelől a drámai hatás tekintetéből nélkülözhetetlen momentumok is, mert egy, a saját belső világgal is küzdelmekre nem kényserített, folyton győzedelmeskedő alak a közönség érzelmeire hatni nem tudna. Hogy tehát mindezekből az következik, hogy Shakespeare eme drámája

nagy és emberileg s az ő korát meghaladó alkotás és ő, annak szerzője alig utólérhető nagy drámaíró s a mellett nagy pszichológus is, aki előtt az emberi lélek mélyeségei rejtelmei sem képeznek titkot s aki Hamlet alakjának megrajzolásával azt is világításba akarta helyezni, hogy az emberi fellegás a nevelés és ismeretek szerzése által módosulhat olyképpen, hogy egy uralkodásra született férfi nemcsak alattvalókat ismer, hanem embertársakat is, akiknek nemcsak kötelességeik, hanem jogaik is vannak. Amivel a demokratikus eszmék kezdetleges csiráinak a képét nyújtotta. — A felolvasást megérdemelt nagy óvációban részesítette a hallgatóság.

Szerkesztői üzenetek.

Lajoskomáromi tudósító. A híreket nyugtázzuk. Sz. ú.

Pápai tudósító. Ugy látszik nem volt hír a hét elején. Levél írásra még teljesen képtelenek voltunk. Azért röviden itt jelezzük, hogy a *kispesti* levél most azzal érkezett vissza, hogy a címzett „ismeretlen.” Hát most mi tévők legyünk? Sz. ú.

MOST JELENT MEG!

A JÉGVILÁG — A SARKKUTATÁSOK TÖRTÉNETE

Irtta dr. CHOLNOKY JENŐ egyet. tanár

Temérdek képpel illusztrált kötetünk a tudomány vértanúinak, a Polusok meghódításáért évszázadokon át folytatott, emberfeletti harcát ismerteti. A szerző maga is híres világgutató és tudós. E nagy értékű írásában élénk tárja azoknak a nagy hősöknek — Hudson, Franklin, Scott — megírta drámáit, amelyek az örök nagy misztikus köpében lejtészták. Ez az első magyar munka, amely az északi és déli Sark meghódításának történetét adja.

A gazdagon illusztrált kötet ára 6 korona s megrendelhető lapunk kiadóhivatala utján.

KURTZ GYULA VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Új és használt
zongora, pianino, harmonium
és cimbalom raktára.

Kölcsönzések, javítás- és
hangolások helyben és
vidéken is teljesíttetnek.
Ávult hangszerek újakért becséréltetnek.

ELADÓ

a szentkirályszabadjai határban
közvetlen a veszprémi határ
mellett 8000 □-öl kiterjedésű,
igen jó minőségű szántóföld és a
vörösberényi hegyen 4500 □-
öles szőlőterület.

Érdeklődőknek teljes felvilágosítást nyújt

Dr. Györffy Zoltán
ügyvéd

Veszprém, Szabadi-u.

Kerestetik megvételre

Veszprémmegyében egy
csinos

KIS URILAK

7-8 szobával, mellékhelyiségekkel, kerttel és kisebb földbirtokkal.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

BRÁDY-féle

Gyomor-cseppek

ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utólrhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan

gyomorrontás, gyomorégés, székrekedés, fej- és gyomorgörcsök, émelygés, szédülés, álmatlanság, köhika, vérszegénység, sápkór stb.

ellen.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg 1 korona 60 fillér, kis üveg 90 fillér, 6 üveg 5 korona 40 fillér. 3 nagy üveg 4 korona 80 fill. beküldése után küld franko:

BRÁDY K. gyógyszerára

a „Magy. Királyhoz” BÉCS, I, Fleischmarkt 2, Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Sztiz Mária-t ábrázolja, a vörösbűntü csomagolásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasításunk vissza minden utánzatot.

BALOGH CONSTANTIN bank és bizományi iroda

Alapítatott 1883.

BUDAPEST, VI. ker., Izabella-utca 77. szám.

Telefon 170—91.

Pénzkölcsönöket

nyujtok földbirtokokra, házakra, telkekre 10, 15, 25, 50 és 65 évig terjedő (amortizációs) törlesztési időre. Régi tartozásokat pedig **olcsóbb és nagyobb összegű kölcsönökre** — konvertálok.

II-ik helyen

a törlesztés arányához mérten, **olcsó kamatláb mellett**, gyorsan folyósítok hosszú lejáratú kölcsönöket. Bármely kölcsön elbírálásához, **feltétlenül** beküldendő és pedig földbirtoknál, a telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv; városi bérházaknál, szintén a telekkönyvi kivonat, valamint a házbérvallomási iv.

Megbizással hozzám beérkezett iratok megőrzéséért **szavatosságot vállalok**; a fel nem használható iratokat pedig postai ajánlás mellett megbízómnak rövid határidőn **visszaküldök**.

Birtokok vételét és eladását, ugyszintén **parcellázását** szakértelemmel eszközölöm és mindezekhez még a hiányzó kölcsönöket is megszerzem.

Kedvező fizetési feltételek mellett kieszaközlközök mindennemű gazdasági felszereléseket, **eséplőgépeket, gáz, benzín és nyersolajmotorokat**, nemkülönben **személy és teherautókat**, Európa legkedveltebb gyáraiból.

Gép és kenőcsolajat, valamint **benzint** is napi árfolyam mellett pontosan szállítok.

Köztisztviselőknek,

katonatisztéknek, kiknek 2000 koronán felüli törzsfizetésük van, fizetési előjegyzés és életbiztosítási kötvény ellenében hosszú lejáratú **törlesztéses kölcsönöket** eszközölök ki, ép így a **nyugdíjasoknak** is, akik már 1200 koronán felüli nyugdíjat élveznek.

Bármely felvilágosítást **díjtalanul** adok. **Elsőrendű bank-összeköttetésem** révén a leggyorsabb elintéztést nyujthatom.

KÖZVETITŐK DIJAZTATNÁK.

KÖZVETITŐK DIJAZTATNÁK.